

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.— „
Pe 3 luni . . . 7.— „
Pe o lună . . . 2.40 „
Pentru România și
străinătate:
Pe un an . . . 40.— franci.
Telefon
pentru oraș și interurban
Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA

și ADMINISTRATIA
Strada Zrinyi Nrul 1/a
INSERTIUNILE
se primesc la admini-
strație.
Mulțumite publice și Low
deschis costă șirul 20 fil.
Manuscrisurile nu se în-
napoiază.

Menirea istorică a României.

Un discurs al Dlui C. C. Arion.

Reproducem, după ziarul „Inainte”, frumosul și important discurs rostit de d. C. C. Arion, în 11 Aprilie v. a. c. la banchetul oferit dsale, de către „Cercul de studii al partidului conservator”.

„...Au trecut opt luni, nouă luni aproape de când a început războiul european. Trăim timpuri aspre, se clatină din temelii popoarele. Este dat generațiunii noastre, dv. tineri, noi mai bătrâni, ne este dat nouă menirea cea mare să croim în lume un drum al țării și al neamului nostru.

Ce a făcut România timp de nouă luni de zile? Ea a așteptat; nu a fost însă indiferentă, ea s'a pregătit tot mai mult. S'a mărit astfel vaza ei, puterea ei. În țară au fost unii răbdători; am fost printre cei mai răbdători! În fața noastră însă au fost temperamente mai vii, entuziasmi aprinse, nerăbdători, și pricep dlor, ca în asemenea momente nerăbdările să iasă la iveală. Dar răbdători sau nerăbdători, *ne-am întâlnit în fapt, dacă nu ne întâlnim în vorbe*. Și nu au fost dlor, nici învinși, nici învingători; nu au fost, pentru că nu au fost lupte. Au vrut unii ca să facă mai vie văpaia focului sacru al patriotismului pe altarul patriei; nu am să critic! Dar nici ei nu au vrut, cred, cu acel foc al patriotismului să aprindă țara, și n'au aprins-o; dar nici noi, cei răbdători, nu am turnat apă peste focul cel viu; ci l'am lăsat să scânteieze. De aceea nu sunt nici învinși, nici învingători!

Acum, d-lor, se zice că a venit momentul. A venit momentul? Nu știu. Și de ce nu știu?

Nu știu, pentru că nu sunt nici măcar factor răspunzător. Și cine poate să știe? Poate să știe guvernul, dar nu am drept să întreb guvernul, pentru că în chestiuni de politică externă recunosc guvernului dreptul să tacă. Uneori, dlor, în politica externă, guvernele nu au numai dreptul să tacă, au datoria să tacă, și atunci de ce să întreb guvernul?

Dlor, pentru toate națiunile în genere, și pentru cele mari, *dar mai cu seamă pentru cele mici*, politica externă este o politică de posibilitate. Politica externă nu se face numai prin voința popoarelor, *se face după legăturile cari sunt între popoare*. Și atunci, d-lor, dacă este politică de posibilitate, eu nu știu dacă a venit sau nu a venit momentul, a daug însă că pentru popoare mici, mai cu seamă, atunci când a venit momentul, este o datorie să înlătuiească acea politică externă, care corespunde mai mult *intereselor naționale*.

Dar dlor, dacă ar fi adevărat că a venit momentul, mă întreb care este datoria noastră a tuturor? Nu este decât una: *unirea tuturor*! Față de dușman nu este nimic care trebuie să dividă, nu este nimic care să poată să ne dividă. Unirea, dlor! Am simțit aceasta cu toții încă mai de mult; au dispărut barierele dintre partide, în Cameră și în Senat nu au mai fost democrați, n'au mai fost liberali, și noi am dat sprijinul nostru unui guvern, care nu era pentru noi guvern liberal, era un guvern român; i-am dat sprijinul! Și eu, care vă vorbesc, am pus strajă gurei mele, ca nu cumva să treacă vre-un cuvânt care să amintească origina mea conservatoare.

Și ceeace am făcut față de adversarii no-

ștri, nu am putea s'o facem în sânul partidului nostru? Este ceva care să ne dividă? Nu, dlor...

INCHINARE.

De VIOARA DIN BIHOR.

Pe vremi când Zeul-moș*) era al vieții noastre 'ndru-
[mător,

În vremi adânci al căror scris îl desvălim azi din pământ,
Ori îl găsim săpat în stânci și'n... sufletul unui popor,
Ce se 'nvăscuse în lumini și'n triste umbre de mormânt

În lungul veacurilor șir, — pe-acele vremi împărăția
Crai-Soare, prea-măritul Domn, a cărui semne-mpără-
[tești

Ca moaște noi le mai păstrăm! La luptă mândru când
[poria,
Muriau cântând voinicii Lui, căci i-așteptau mărirea cerești

Și-Osana celor ce-au rămas stăpânii-aceleiaș pământ!
Luptau de dragoste 'ncălziți... luptau căci e sublim să mori
Pentru ce-a fost și e al tău! Luptau... al Craiului cuvânt
Era din sufletul lor smuls!... Și orice viitor, orice nori

Se prăbușiau la glasul Lui: „Nainte, voi ce răspândiți
„Lumină, glorie și-avânt, chemați sunteți pe veci de-acum
„Să frângeți ce-i păgân! Eroi! De-o fi cu toții să pieriți.
„Tot veți ieși învingători, căci nu se face praf și scrum

*) Zeul-moș = Zamolxis = Saturnus-senex, adecă
Zal-mox-is = Zeul-moș. (Nic. Densușianu.)

„Ce-a luminat eternități! Al sângelui vost mândru chiag
„Va plămădi un nou popor — cu-aceleș suflet, gând
[și-avânt...

„Nainte dar, ai lumilor stăpâni!”... Și fetele cu drag
Priviau voinicii cum pornesc, gătiți cu flori, cu plete'n
[vânt

Cu mersu 'naripat!... Copii, femei, moșnegi, toți cei rămași
N'aveau o lacrimă în ochi... credința 'n Crai și'n Moșul-
[zeu,

În viața de acum și-apoi, și că 'ntre ei nu este-un laș —
Se ogindia pe chipul lor! Trăiau ne-având un cuget greu,

Pizmas asupra nimănu!... trăiau pascându-și olle
Pe-ale Carpaților poeni — scump leagăn al trecutului,
Grădina dulce-a viselor... de unde sbucneau zorile
Și zinele 'ndrăgite în brațele voinicului

Din lupte 'nvingător întors!... Altar luminii închinat!
Al nemuririi sfânt isvor! Măritul Crai când îl perdui
O, țară-mamă! n'ai pus doflu! Ci-un templu alb i-ai ridicat
Pe-un ostrov nins cu albe flori... și jalea mare ce avui

Adâncul mării 'ntunecat și-o ogindă — din val în val!
Și ai făcut din El un zeu, precum și azi eroii-s slinți
Ce 'nnaltă gloria-unui neam, din crezul tău cult sideral,
Ce s'a păstrat din veac în veac, dela strămoși pân' la
[părinți!

Cu moartea Lui s'a desfăcut zăgazul ce-oprise 'n loc
Păgânul hordelor suvol, și'mperiul se fărâmiți

În țări cu domnitori haini... lumina-ajunse sub obroc...
În neguri doar s'a stinge tot ce n'a fost chip de-a nimic!

Ci Zeul Soarelui veghia. Eroi vechi acum aezi,
Porniră 'n drum rătăcitori... și-un cânt în lume înflori
De-un nobil neam domnit de Zei... și cărui l-a rămas
[un crez

A sfântei, dreptei innoiri! Un cânt sublim îi înfrăți

Pe cel ce'n vremi s'au risipit...Cezarii-acum erau la rând!..

Urmași c'un astfel de trecut! Copiii-unui străvechiu
[popor!

Eroi și azi, și mâini eroi — însuflețiți de-aceleș gând
Și cu credința 'n Dumnezeu — Voi veți ieși învingători!
Beiuș, 1915.

Excursia A. S. R. principelui Carol cu cercetașii.

Ni se scrie din București:

Centuria I „Liceul Lazăr” a făcut Duminecă o minunată excursie, sub conducerea A. S. R. principelui Carol.

În calitate de comandant al marei Legiuni a cercetașilor României, Alțeta Sa a hotărât ca la această centurie a liceului Lazăr, care este cea dintâi în țară, să se înceapă un fel de examen

Atitudinea Italiei.

Năzuințele slavismului spre Adriatică.

— Demisiunea dlui Salandra. —

Guvern de concentrare.

„Giornale d'Italia”, organul ministerului de externe italian cercetează într'un articol însemnat năzuințele exprimate de unele organe din presa rusească în vederea unei eventuale prefaceri a stărei politice actuale a țărilor dela Marea Adriatică.

„Noi nu știm — scrie „Giornale d'Italia” — dacă „Rieci” și celelalte gazete rusești cari s'au ocupat în aceste zile din urmă cu chestia Adriaticei oglindesc mai mult sau mai puțin vederile guvernului din Petrograd

„Giornale d'Italia” nu-i recunoaște Rusiei dreptul de a invoca principiul naționalităților, ca una care stăpânește mai multe neamuri deosebite și năzuiește la cucerirea unor noi pozițiuni politice, strategice și economice atât la Constantinopol cât și la strâmtori, în Armenia, Polonia-austriacă, în Galitia și poate chiar în Bucovina, fără a se îngriji totuș de chestia naționalităților. Iar noi, — adaugă „Giornale d'Italia” — ar urma oare să renunțăm a ocroti interesele noastre strategice și politice numai și numai pentru că în unele puncte unde aceste interese sunt precumpănitoare, se află elemente naționale mixte?

„Giornale d'Italia” încheie astfel: Dacă ar trebui să se aplice riguros principiul naționalităților, Rusia Anglia și Franța ar trebui să se lepede de multe pozițiuni politice și strategice, cari sunt esențiale scopurilor lor politice.

Ni se scrie din Viena:

Toate privirile sunt îndreptate azi spre Roma; toate conferințele și tratativele ce se urmează în capitala Italiei sunt înregistrate cu o promptitudine explicabilă în urma situației încordate.

Dintre toate recente evenimente din Italia pretutindeni se remarcă faptul, că influința fostului prim-ministru din timpul războiului tripolitan, d. *Giolitti* se desemnează tot mai mult, care fapt, pare a fi un simptom favorabil pentru menținerea neutralității Italiei, fiind d. *Giolitti* considerat ca aderent declarat al triplei-alianțe.

Din sursă bine informată am câștigat azi câteva informații privitor la probabilele intențiuni ale Italiei. Dela început, dorința Italiei a fost, să câștige din războiul mondial cât mai multe avantagii posibile

„N. Fr. Presse” află din Milano: Consiliul de

miniștri care s'a ținut Joi, în 13 Mai — după cum se anunță din Roma — s'a început dimineața la ora 10 fără un sfert și a ținut până la ora 1 d. a. Miniștrii n'au lăsat să transpire nimic despre desbaterile acestui consiliu. Judecând după cele din urmă știri — spune „Seara” — în urma neînțelegerilor dintre partide situația e foarte serioasă, și e chiar inexplicabil cum va reuși guvernul să învingă greutățile parlamentare, a politicii de partid și pe cele diplomatice.

Ziarul „Avanti” publică în numărul său de Joi senzaționala știre, că guvernul va trimite un înalt dignitar al ministerului de finanțe cu misiunea de a mijloci contractarea unui mare împrumut la Londra.

Comentând rezolvirea crizei de guvern, „Corriere d'Italia” și alte ziare comentează în primul rând posibilitatea reconstruirii cabinetului Salandra.

După „Messagero” d. Salandra ar fi recomandat regelui pe d. *Giolitti* ca urmaș al său. D. *Giolitti* nu vrea însă să ia conducerea guvernului, el ar lua numai un portofoliu în viitorul cabinet de concentrare. „Messagero” și „Corriere d'Italia” aduc în combinație ca președinte al consiliului pe d. *Marcora*, președintele camerei.

Se anunță din Roma: Opinia generală e, că noul cabinet va fi un cabinet de concentrare, din care vor face parte reprezentanții partidelor mai de seamă.

„Petit Nicois” publică următoarea „convorbire” cu generalul *Ricciotti Garibaldi*:

— Eu — a spus generalul — acum câteva luni în mod energic am cerut guvernului să ia o hotărâre. Atunci aveam 420 mii oameni sub arme. Austro-Ungaria nu avea mai mult de 30 mii soldați la frontiera italiană. Dar nu s'au folosit de prilejul favorabil. În prezent munții tirolezi prezintă un front de 300 klm. lungime, acoperit de păduri teribile. Dar guvernul nici acum nu se va putea da îndărăt, el trebuie să se decidă pentru războiu, ori... ori va izbucni răzcoala(?)!

Aceasta este părerea opiniei publice a Italiei (?)

La începutul ostilităților partidul catolic era pentru neutralitate. Recunoscându-și greșeala, el vrea azi războiul, fiindcă pe lângă împlinirea aspirațiilor naționale el așteaptă dela acesta rezolvirea problemei ce interesează papalitatea. Papa n'ar face nici un fel de obiecțiune contra legii garanțiale, care de altfel ar putea fi și retractată, ca oricare lege ordinară. Războiul ar aduce o rezolvire definitivă și pentru papalitate.

Înainte de serbarea dela Quarto am fost la d. Salandra. Erau luate toate preparativele că guvernul va lua parte la această serbare. A doua zi am aflat, că prințul Bülow și-a trimis secretarul său la Consulta comunicând că prezența regelui și a miniștrilor la Quarto ar agita Italia într'un mod primejdios și ar complica raporturile diplomatice cu Germania și Austro-Ungaria.

pentru a se constata, ce progres au realizat cercetașii, din punct de vedere fizic, intelectual și moral, în urma instrucției ce li s'a dat în aceste direcții, și pentru a se convinge în ce măsură satisfac cercetașii așteptărilor nobile și mărețe ce se îndreaptă spre ei.

Principele Carol a ținut a face însuș aceste constatări, începând Duminecă cu o parte din centuria I liceul Lazăr.

Cercetașii s'au adunat dimineața la podul Malmosion, împărțiți pe patru, cu stegulețe distinctive. Cu ei era instructorul centuriei d. profesor Const. Nedelcu, d. V. Ghidionescu, comandantul cohorții București, d. G. Murgoci, inspector al Legiunei, d. colonel-adiutant Berindei, președintele Asociației cercetașilor.

Precis la orele 9 veni principele Carol. Alțeta Sa trece în revistă centuria și examinează echipamentul fiecărui cercetaș. Apoi grupa se pune în mișcare, cântând „Marșul cercetașilor”. E de remarcă că distanța de doi klm. dela podul liniei ferate Giurgiu până la moara Ciurel a fost parcursă fără nici o încordare în 14 minute, cercetașii fiind bine antrenați la drum.

Au urmat exerciții lângă moara Ciurel, apoi mars, peste platou, dealungul Dâmboviței, pe lângă comuna Militari, până aproape de satul Roșu, făcându-se în drum escaladări și scoborări pe râpe. Într-aceste două comune s'a făcut popas, în bivouac. Cercetașii au întins corturi, au aprins focuri și au gătit mâncare pe seama lor și pe seama comandamentului: mă-

măligă, ouă jumări cu slănină, mușchi la frigare, cartofi ceai, citronată. Principele Carol a supravegheat cu deplină atenție și cu desăvârșit interes toată această activitate a cercetașilor, dar lăsându-l pe fiecare să facă tot cum crede el că este mai bine. Apoi Alțeta Sa Regală a gustat din toate mâncările gătite de cercetași, și nici n'a primit a se servi altă masă decât aceea oferită de cercetași, într'adevăr excelentă.

A fost de fermecător aspect acest bivouac pe malul înverzit al Dâmboviței, lângă izvor, cu voie bună, cântări, jocuri, glume decente și distinsă veselie, și, grațios Principele moștenitor în mijlocul acestei vieți, pe care însuși a evocat-o.

S'a făcut și instrucție, cercetașii au fost examinați din cunoștințele lor speciale, ca: principii cercetășești, între cari mai ales solidaritatea și munca solidară, — apoi observații pe teren, semnalizări (Morse), orientări în liber ș. a.

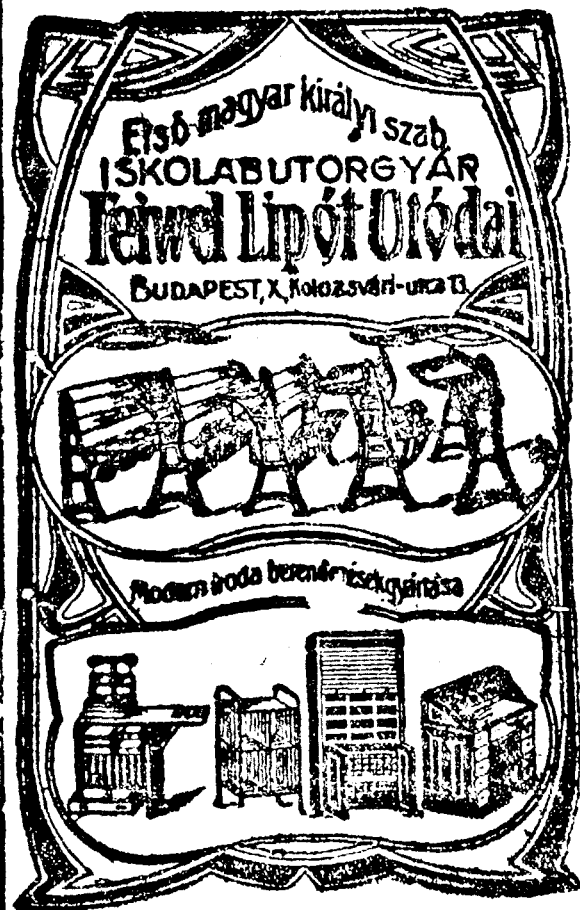
După ce s'au împărțit unor săteni sărați merindele rămase și după ce s'a curățat locul bivouacului, cercetașii au plecat, după orele 8, spre București, cântând marșuri și cântece patriotice, și au însoțit pe A. Sa Regală până la palatul Cotroceni.

Excursia rămâne cea mai prețioasă amintire pentru centuria I, liceul Lazăr și va fi un nou îndemn pentru toți cercetașii iar pentru părinții lor un motiv de adâncă mulțumire.

Prof. Const. Nedelcu.

Acum însă guvernul nu mai poate să retireze. Dacă ar face acest lucru, în cazul acesta eu m'aș pune în fruntea răzcoalei(?)! Iată pentru ce nu vreau să aibă trupă garibaldiană. Destul a fost cu Garibaldi. Nu vreau să permită ca să am la spate 30 mii de oameni.

Prima fabrică de bănci de școală
brev. reg. ung.

Liferea

cele mai moderne și mai bune

bănci de școală

brevetate sistem „Felwel”,
„Zahn” și „Rettig”, mo-
biliar pentru școli aparate de
gimnastică, mobilier modern
pentru biserici, bănci pentru
biserică și mobilier pentru
„grădinițe de copii”

Fe 1288

Prețuri gratis.

Fabricarea aranjamentelor de
birouri moderne.

Mii de inși

binecuvântă mijlocul nutritiv de întărire

„Kárpátia”

care în decurs de 3—4 zile încetează cea mai crâncenă tuse.

„KÁRPÁTI” e un mijloc excelent contra boalelor de astmă, răgușeală, constipație, precum și la boale de gât, — plămâni și stomac.

Efect sigur, deja la prima încercare.

1 sticlă de 350 grame cor. 3. — 1 sticlă de 700 grame cor. 5.—

De vânzare la:

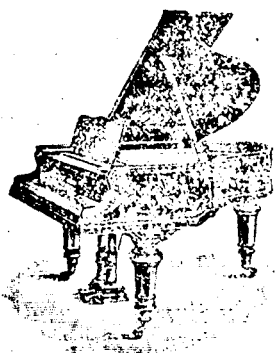
Victor Hosszu, Brașov

str. Claustrului Nr. 16.

(Ho 1846—30)

PENTRU CA SĂ CUMPĂRAȚI

„PIANURI”

nu trebuie să mergeți la BUDAPESTA, la

„TRISKA”

se pot cumpăra cu prețuri favorabile. În localitate introducerea pe timp de un an o face gratis. În provincie: expediază pianuri cu porto și pachetare gratis.

TRISKA J.
CLUJ (KOLOZSVAR),
str. Bartha-Miklós nrul 14.

Răsbunarea pentru „Lusitania.”

Noui excese în Londra.

Rotterdam. — Joi după amiază încetaseră excesele în centrul Londrei, ne mai găsindu-se nici o firmă germană, a cărei localitate să nu fi fost jefuite sau distruse și poliția credea că furiile mulțimei s'a potolit. Dar curând se porniseră devastările și în suburbii. Elementele infuriate din suburbii au devastat mai multe sute de prăvălii germane. Poliția a încercat și aci să împiedece excesele, dar s'a dovedit din nou incapabilă în fața mulțimei.

În Johannesburg au fost incendiate toate edificiile Germanilor.

Rotterdam. — Englezii din Johannesburg, sosind știrea despre excesele din Anglia, n'au rămas nici ei mai pe jos, ci au pornit imediat acte de răsbunare împotriva Germanilor din oraș. Mulțimea turmentată și setoasă de răsbunare a năvălit mai întâi asupra clubului german Liederkrantz, devastându-l. 51 de edificii au fost de tot sau în parte devastate. Între acestea au fost multe case de comerț și restaurante. Casa de confecțiuni Georg Alba a fost total jefuită, deasemenea toate prăvăliile de bijuterii germane. Interiorului i s'a dat în tot locul foc. În Johannesburg nu se mai găsește nici un edificiu german, care să nu fi căzut jertfă răsbunării mulțimei infuriate.

Măsurile guvernului englez.

Rotterdam. — „Daily News” anunță: Consiliul de miniștri a hotărât ca toți supușii statelor inamice, cari se găsesc în Anglia să fie internați în tabera de concentrare. Asquith a declarat în cameră, că în Anglia se găsesc 40 mii de supuși ai statelor cu cari imperiul britanic poartă războiu. Dintre aceștia 24 mii s'au bucurat până acum de libertate. Guvernul englez va interna pe toți supușii statelor inamice, în interesul Angliei și al siguranței lor, în tabera de concentrare.

Germanii, cari nu mai sunt apti pentru serviciu militar vor fi transportați în porturi neutre și în anumite cazuri se va proceda deasemenea și cu femeile și copiii Germanilor, pentru ca să se poată înapoia în țara lor. Simțul de dreptate și umanismul — a spus Asquith — cere însă ca străinii naturalizați, a căror număr se urcă la 8000 să fie lăsați liberi. De sine înțeles, că aceștia, dacă se va ridica vre-o bă-

nuială împotriva lor, vor fi și ei internați. Șeful opoziției a aderat la punctul de vedere al guvernului.

Demersul guvernului american în chestia „Lusitaniei”.

Genă. — După cum anunță Agenția Stefani președintele Wilson a prezentat guvernului american textul notei ce va adresa Germaniei în chestia torpilării „Lusitaniei”. Președintele Statelor-Unite, cere în nota sa ca vapoarele comerciale nearmate, cari transportă cetățeni pașnici, să fie mai întâi vizitate, iar călătorii și echipajul să fie dus în siguranță. Admonierea înainte de scufundare, încă nu legitimează o procedură nedreaptă. Guvernul american a primit textul prezentat de președintele Wilson. Se crede, că guvernul american va cere cu acest prilej lămuriri și asupra incidentelor mai vechi: pentru scufundarea vaporului Fallaba și impunerea asupra vaporului Gulfight.

Textul notei a fost telegrafiat Joi seara la Berlin.

Idealul istoric al Rusiei*)

Reproducem mai la vale în întregime un admirabil articol al nemuritorului nostru poet Mihail Eminescu, în mare parte foarte actual.

Netăgăduit că istoria Rusiei, studiată în legătura ei de cauze și efecte, ne va arăta un fel de unitate de dezvoltare, precum n'o întâlnim la un alt popor. La popoarele mari ale Europei observăm mai cu seamă un fel de slăbitoare lupte interne; oricât de însemnate ar fi succesele lor în afară, înăuntru reappare după încheierea oricărei păci sămânța vecinic vie a desbinării; afară de aceea statele europene, de câteori sunt bătute, își mută oarecum curentul lor istoric, văd lucrurile cu alți ochi de cum le văzuse mai înainte. N'are cineva decât să privească la Franța de astăzi, pentru a constata că ea, în politica ei în afară, nu mai este Franța lui Napoleon al III-lea. Tot astfel prin războiul dela 1866 pînă la istoric de planuri al Casei de Austria a suferit o ruptură atât de mare, încât nici nu mai seamănă cu dispoziția de mai înainte a firelor diplomatice și războinice. Cu un cuvânt statele Europei lucrează în mod casuistic, se schimbă în afară cu orice schimbare dinăuntru, nu au acea fixitate energică pe care o manifestează Rusia. Această din urmă putere este poate unica, care bătând s'a lătit, bătută n'a pierdut nimic, sau aproape nimic, căci înăuntru ei toate s'au făcut pe încetul, fără nici un fel de săritură; nici o bătaie pierdută n'a făcut-o să piardă ținta fixată înainte; de-o mie de ani încă ea nu vede cu alți ochi decât cu aceiași pe care-i avea la întemeierea uriașei sale puteri.

Dela întemeierea dinastiei scandinave de către Rurik (862 d. Chr.), dela mutarea capitalei din Novgorod la Chiev, dela războaiele cu împărații bizantini, durează această tragere de inimă a Slavilor pentru Tarigrad, și precum Roma era cuibul de aur spre care trăgeau popoarele vechi germanice, tot astfel Roma nouă sau Tarigradul a fost visul neîmbătrânit al Slavilor de nord.

Din secolul al 13-lea până la al 15-lea domnia Tătarilor întunece istoria rusească, dar îndată ce cu Tamerlan a intrat discordia între aceștia, Ivan Vasilevici (1462—1503) adună într-o singură mână hăturile triburilor rusești. Acesta a luat în căsătorie o principesă bizantină (ca și Vladislav I la 1015) și toată politica a consistat în unificarea statului, pe care Ivan al IV-lea cel Cumplit o și aduce la îndeplinire cu toate mijloacele. Deodată cu întărirea ideii statului se începe însă și o politică exterioară, care a consistat în folosirea de toate desbinările popoarelor străine, din sumutarea chiar a acestora unul împotriva altuia.

După stingerea dinastiei lui Rurik cu Teodor I (1598) și după câțiva dinastii aleși, urmă la 1613 dinastia Romanovilor, cari au continuat întru toate politica de unitate înăuntru, cucerire în afară și mai cu seamă îndușmânirea între ei a inamicilor Rusiei. Pe atunci Polonia și Suedia erau puteri mari în Europa, cu toate acestea Alexei, tatăl lui Petru cel mare, a isbutit a îndușmâni acestea două state și a culege folease. Când electorul Friderich Wilhelm de Brandenburg se coaliză cu Suedia pentru a scăpa Prusia de sub suveranitatea polonă,

țarul cucerii Smolensk și Severia dela Poloni și aduse pe Cazacii de sud sub ascultarea sa. E de prisos de-a arăta cum Suedia și Polonia și-au topit puterile între ele și cum Rusia a câștigat însemnate și mari provincii dela amândouă și cum mai târziu Polonia a fost împărțită de către ea.

Dar nu era pierdut din ochi nici imperiul bizantin. Austria câștigase pe acest teren mult. Cu toate acestea vedem și aici că influența austriacă în orient cedează încet-încet celei rusești, cum Rusia câștigă provincie după provincie, cum le liberează cel puțin de sub domnia turcească, cum în această liberare e secundată de puterile Europei, de Englezi, de Francezi (sic) ș. a.

Se poate spune că revoluția franceză și coalițiunea contra ei, Napoleon I și coalițiunea contra lui au fost trepte pe scara cea mare a înaintării rusești.

Dacă prin pacea dela 1856 Rusia a fost depărtată dela Dunăre, o vedem câștigând prin războiul străin dela 1870 aproape tot ceea ce pierduse.

Alături cu dezvoltarea faptelor în afară, nu va fi de prisos de-a urmări teoriile, pe cari autori ruși însemnați le fac chestiunii Orientului.

În opul său „Rusia și Europa” apărut în Petersburg la 1871, d. N. I. Danilewski spune următoarele:

„Germanii sunt moștenitorii Romei, Slavii ai Bizanțului și între ei există o luptă de sute de ani. Carol cel Mare, care 300 de ani după căderea Romei formează noul imperiu romano-germanic, creînd temelia noului principiu de stat european, a fost în mod foarte caracteristic cea dintâi cauză pentru despărțirea răsăritului dela unitatea ecumenică și dela unitatea credinței. Contimporan lui Carol cel Mare a fost Rurik, întemeietorul de state, împrejurul creației căruia s'a grupat slavismul amenințat în neatrănarea sa. despre Apus. Creștinismul nu-l primiră Slavii dela Roma, ci dela rivalul Bizanț și cei doi apostoli slavi Metodiu și Kiril au avut să lupte toată viața lor cu dorința de predominare și intoleranță Germanilor. Socotind preponderanța culturii și civilizației germanice, de sigur slavismul și biserica grecească n'ar fi putut să reziste agresiilor lor, dacă providența însăși n'ar fi pus o stavilă puternică și neînlăturabilă agresiunii germanismului spre Orient. Islamul (a cărui chemare istorică filosofii și istoricii europeni o caută înzadar), islamul a fost chemat să pue un veto curentului germanic spre Răsărit, spre a scăpa pe celelalte rase slave de soarta Poloniei catolizate și atrase în sistemul Europei apusene cu pierderea puterii dinăuntru a vieții sale. Până și patriarhul Anthimie a recunoscut acest adevăr, când (în vremea celei dintâi răscoale grecești) a spus: pronia a trimis domnia Osmanilor ca zid de apărare împotriva eresurilor Apusului și în locul Imperiului bizantin, slăbit în credință. Și într'adevăr, urmează d. Danilewski, ce ar fi devenit ortodoxia, dacă cruciații germani s'ar fi așezat la Sf. mormânt; ce ar fi devenit Slavii, dacă Germanii ce pătrunsese deja în Polonia, Livlanda și Litvania i-ar fi alungat ca pe Celți, Basci și Valizi din așezările lor de astăzi în pustietăți, prefăcându-i în rătăciti istorice? — Urmând acestei tendințe egoistice, Europa apuseană a jucat totdeauna fals față cu Turcii și a gândit la liberarea creștinilor de sub jug, numai atunci când i-ar fi putut căpăta sub mâinile ei și abate dela dela ortodoxie. Când Constantinopolul era înconjurat de Turcii împresurătorii, Europa a vorbit către el mai aceleași cuvinte ca și diavolul Mântuitorului: „Stăpânirea peste tot ce vezi să fie a ta, numai să ingenuchi înaintea mea și să te închini mie”. În fața atrocităților mohamedane se adună soborul dela Florența pentru a-i propune Bizanțului mântuirea sub condiția renegării ortodoxiei. Insultații bizantini s'au arătat însă eroi spirituali, preferând moartea politică și spaima barbariei în locul renegării celor sfinte... Și astăzi Slavii din Turcia preferă jugul musulman în locul domniei civilizatei Austriei”.

Venind la soluțiunea chestiunii Orientului, autorul zice că se par a exista trei căi pentru aceasta: 1. Împărțirea Turciei între Rusia și Austria; 2. anexarea Turciei la Rusia numai, 3. crearea din nou a imperiului greco-bizantin. Sub Caterina II era încă cu puțință soluțiunea întâia; astăzi ar fi o crimă de-a ceda Austriei cea mai mică bucată de pământ slav. A doua soluțiune nu e în adevăratul interes al statului rusec. Chiar anexarea României, care i se propusese împăratului Nicolae de către Turcia în contra unei contribuții de războiu, împăratul a refuzat-o. A treia soluție e cu totul imposibilă. Prin favorizarea ei s'ar crea o nouă Austrie, în care elementul grecesc ar juca același rol ca Germanii în Cislaitania — ba considerând slăbiciunea Grecilor s'ar putea naște în urmă un fel de dualism greco-român, adică o copie a dualismului german-maghiar contra Slavilor.

*) C. d. I. nr. 118, din 29 Oct. 1876.

Prin urmare nici una din soluțiunile propuse nu e bună, ci numai aceea, care va deslega deodată atât chestiunea austriacă cât și cea orientală, „câci și statul austriac și-a pierdut înțelesul ca și cel turcesc”. Această soluțiune este o confederație slavă sub eghemonia rusească.

După desfacerea împărăției austro-ungare și a celei turcești, Rusia s'ar pune în capul unei confederații, dirijate din Constantinopol.

Această confederație ar cuprinde:

1. Regatul cehesc, cuprinzând: Boemia, Moravia și partea de nord-vest a Ungariei cu 9 milioane locuitori.

2. Regatul sârbo-croat, cuprinzând: Serbia, Muntenegru, Bosnia, Herțegovina, Albania de nord, Banatul, Croația, Slavonia, Dalmația, Carintia, Stiria, până la Drava, cu 8 milioane locuitori.

3. Regatul Bulgariei.

4. Regatul României cu partea de sus a Bucovinei, Transilvania până în Murăș și parte din Basarabia rusească. Pentru această cesiune Rusia s'ar compensa cu Delta dunăreană și cu Dobrogea.

5. Regatul grecesc cu Tesalia, Epirul, partea de sud-vest a Macedoniei, insulele Arhipelagului, țărmurii Asiei mici, ai Mării Egeice, Candia, Rodos și Cipria.

6. Regatul maghiar, consistând din părțile aceleale Ungariei și Transilvaniei câte sunt locuite de Maghiari și câte or rămânea după împărțirea între Boemia, Serbia și România.

7. Teritorul Tarigradului cu părțile din Rumelia, țărmurii asiatici ai Bosforului, ai Mării de Marmara și ai Dardanelelor, peninsula Galipoli și insula Tenedos.

Constatat este că această carte a dlui Danilevski este o copie îndestul de credincioasă a opiniei publice din Rusia și că ideile dezvoltate în ea nu sunt visurile unui filosof, ci idealul istoric al uriașei puteri dela Nord.

Fiindcă prin armistițiul primit de Serbia și poate prin încheierea păcii planurile uriașului nostru vecin vor suferi o suspensiune, ni s'a părut cu cale de a reproduce și noi aceste extrase din cartea dlui Danilevski. Teoriile aceste nu sunt lipsite de oarecare măreție și de o manieră de a privi istoria universului într'un mod specific — slav. În orice caz ni se pare ciudat, cum noi Români, cari trăim lângă Dunăre, suntem cu totul cufundați în ideile Occidentului, pe când din toate părțile împrejurii ne pulsează o viață istorică, care în dispoziția ei generală se deosebește atât de mult de istoria Occidentului. Câte odată ar trebui cel puțin să ni se pară că suntem o mulțime de despărțire între două lumi cu totul deosebite și că este în interesul nostru de a cunoaște amândouă lumile acestea. Occidentul îl cunoaștem îndestul. Misiunea sa în Orient este cucerirea economică, proletarizarea raselor orientale prin industria străină, prin robirea sub capitalul străin. Ceealaltă parte a lumii o vedem din contră mișcată: nu de un curent economic, ci de unul istoric și religios, care nu poate lipsi de a exercita o mare atracție asupra popoarelor economicește puțin dezvoltate din peninsula balcanică, pentru care credințele bisericesti și ideile istorice sunt încă sfinte, nefiind pătate de materialismul modern”.

Războiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta, 14 Mai. — Se comunică dela cartierul general:

Inamicul continuă retragerea în Polonia-rusească, iar acum această retragere se extinde și asupra secțiilor frontului de până aci dela Pilița. Armatele aliate de sub conducerea general-oberstului Woyrsch și a generalului Dankl urmăresc pe inamicul în retragere spre est dela Pietrokow până la cursul superior al Vistulei. Trupele aliate s'au înstăpânit în regiunea situată spre nordost dela Kielze. În Galiția centrală Rușii din ținuturile Dobromil și Stry-Sambor se retrag peste San, spre nordost dinaintea avangardelor lui Boroevics și Böhm-Ermoli ale armatei arhiducelui Iosif Ferdinand. Trupele noastre în lupte de ariergardă au atins înălțimile situate spre sudvest dela Dobromil și Stry-Sambor. La înaintarea generală s'a atașat acum și armata aliată sub conducerea generalului Linsingen, care înaintează prin Turka și peste Skole. În sudostul Galiției lupta e încă în curs, Mari

forțe rusești înaintază peste Obertin până spre nord dela Sniatyn și până la Mahala.

Berlin, 14 Mai. — Se comunică dela marele cartier general:

Pe teatrul occidental: Puternice atacuri ale Englezilor date împotriva noului nostru front în fața Yperului au eșuat cu pierderi grave pentru inamic. Pe drumul Mesnin-Ypern, în direcția Hooze am progresat. Spre sud-vest dela Lille, inamicul a atacat în unele puncte numai după o puternică pregătire militară. Am respins toate atacurile. În cursul zilei a fost liniște relativă pe înălțimea Loretto și spre nord dela Arras. Inamicul n'a încercat atacuri mai însemnate. Cu prilejul ocupării de către inamic a localității Carency noi am pierdut vre-o 600—700 oameni. Tentativa de atac a inamicului de a reocupa partea de tranșee ce am ocupat spre vest dela Berry-au-Bak, din nou a eșuat. Un atac inamic dat între Meusa și Mosela în Bois de Pretre s'a prăbușit în urma focului nostru. La Hagenau am silit să aterizeze un biplan francez.

Pe teatrul occidental: Luptele ce se dau la Sawle nu s'au terminat nici ieri. Cu prilejul unui atac nocturn dat spre nord dela Niemen dealungul cursului inferior al Dubitei am capturat 80 de prizonieri. Spre nord dela Prasnis, detașamente de ale corpului I de armată de Turkestan după patru asalturi infructuoase au ajuns până la primele noastre tranșee. Seara i-am respins însă de pretutindenea. Rușii au suferit pierderi grave. Am capturat 120 oameni.

Pe teatrul sud-oriental: Avangardele armatelor sub conducerea general-oberstului Mackensen stau în fața fortăreței Przemyśl și pe malul stâng al râului San. Trupele aliate atașate în dreapta și stânga continuă urmărirea inamicului, deoparte în direcția Dolina-Dobromil, iar de altă parte dealungul Vistulei în direcția Polaniec-Kielze. Rușii se retrag în grabă spre est, ei neputându-și menține pozițiile lor dela Kielze până la Pilița. (Inowłodz.)

Speranțele lui Venizelos.

Genf. — Corespondentul lui „Daily Telegraph” l'a interviewat în Mytilene pe expriministrul grec Venizelos, care i-a declarat că speră că în Grecia va ieși la alegeri în majoritate partidul liberal care va respinge proiectele noului guvern. E un lucru ridicol — a spus Venizelos — să mai dubitezi în victoria antantei.

Trupele generalului Botha în Windkoek.

Rotterdam. — Trupele bur-engleze, ale generalului Botha au intrat ieri în capitala Africe de sud germane, fără a întâmpina nici cea mai mică rezistență.

D. Carp despre deciziunea Italiei și a României.

București. — Sub titlul „Momentul decisiv se apropie” ziarul „Moldova”, organul dlui P. P. Carp scrie între altele următoarele:

În momentul de față s'au concentrat toate aceste tentative diplomatice asupra Italiei. Italia este de mare preț nu numai prin forțele ei proprii. Evoluțiunea evenimentelor pe câmpul de război ne va aduce încet, însă sigur, la un moment în care și România va trebui să ia o hotărâre. Nu știm ce va decide România în mod oficial prin factorii ei legali și răspunzători: o vom afla credem în curând căci evenimentele se vor precipita d'aci înainte, ele vor lua din ce în ce mai clar o cale hotărâtoare, o direcție clară.

Norocul României, stea bună ce conduce acest neam românesc în învălmășagul vremurilor face că evenimentele s'au desfășurat în mod favorabil intereselor vitale ale României.

INFORMAȚIUNI.

Arad, 15 Maiu 1915.

3/16 Maiu.

Câte nu trezește această dată în mintea noastră?! Jurăminte că vom lupta pentru egalitatea poporului nostru cu celelalte popoare ale acestui pământ apărut cu sângele nostru în cursul veacurilor; jurăminte că vom rămânea credincioși dinastiei, care de-opotrivă străjuiește drepturile tuturor neamurilor de sub scutul ei; jurăminte că nici când nu vom fi altceva decât ce suntem, că murim mai bine în lupte cu glorie deplină...

Câmpul dela Blaj cu figurile legendare, cari mai întâi au pus în cuvinte drepturile națiunii române... Patruzeci de mii de oameni, însuflețiți toți de aceleași aspirațiuni se reîntorc în satele lor, ca să aducă de știre și satelor, cari i-au trimis că se s'a hotărât. Și atâtea toate câte ne vin în minte și le-am dat în alți expresie în coloanele ziarelor, rămân astăzi neamintite și ne repetate. Și astăzi în 3/16 Maiu, ca totdeauna, împlinim jurămintele făcute atunci.

PENTRU ORFANII SOLDATILOR ROMÂNI CĂZUȚI PE CÂMPUL DE LUPTĂ au dăruit:

Virgil Nistor, preot militar la Armee	
Guppen Komando Nr. 8	cor. 10.40
Dumitru Badiu, glotaș din Ceru Băcainț	2.—
Grigore Grigoraș, glotaș din Holbav	2.—
Samoil T. Milea, glotaș din Ileni	2.—
Aron Damian, glotaș din Cuculata	1.60
Gheoghe Comaniciu, glotaș din Berivoi mari	1.20
Ion Grecu, glotaș din Copăcel	1.20
Ion Roșca, glotaș din Dombos	1.20
Nic. Olariu, glotaș	1.—
Nic. Codău, glotaș	1.—
Pavel Oancea, glotaș	1.—
Ioan Maieru, glotaș	1.—
Mai mulți glotași, reg. 21/V. K. 12	13.20
Mai mulți glotaș dela etapă	12.20
Total cor. 51.—	

Regele Greciei grav bolnav. Din Atena se telegrafiază că regele Greciei s'a îmbolnăvit în apărindere de plumâni. Azi Sâmbătă s'au celebrat în întreagă Grecia liturgii și s'au cetit rugăciuni pentru însănătoșarea regelui.

Pelerinaj la Iași la mormântul povestitorului Ion Creangă. Sâmbătă dimineața la mormântul povestitorului Ion Creangă, dela cimitirul Eternitatea, a avut loc un pelerinaj, din inițiativa societății de cultură pozitivă din localitate. La orele 9, membrii societății au pornit în corpore spre cimitirul Eternitatea. La mormântul scriitorului s'au ținut cuvântări, arătând calitățile neperitoare ale operei literare, realizată de Ion Creangă.

Votarea proiectului despre răspunderea trădătorilor de patrie cu averea lor. Se anunță din Budapesta: Camera ungară a votat ieri după o scurtă dezbateră proiectul despre răspunderea trădătorilor de patrie cu averea lor. Au luat cuvântul la acest proiect deputații opoziționali Abraham, Sághy și Vázsonyi, vorbind contra proiectului, arătând că confiscarea averilor e o instituțiune străină pentru Ungaria și din ea se pot naște multe nedreptăți, lovind aceasta lege și familia nevinovată a trădătorului de patrie.

În ședința de azi camera a continuat dezbateră proiectului despre modificarea jurisdicțiunii curiale. La acest proiect s'au anunțat numeroși deputați opoziționali.

Primul ministru contele Tisza văzând resensul provocat de acest proiect între cercurile opoziției maghiare a declarat că e aplicat a retrage proiectul nevoind să atingă sensibilitatea opoziției. Tot în ședința de azi a luat cuvântul deputatul Polonyi în chestia președintelui dieței Dr. Medacovici, care fusese internat mai întâi în Fiume apoi în Zagreb și împotriva căruia se ridicase acuza că ar fi stat în Abbazia în legătură cu elemente suspecte. Deputatul Polonyi cere ca sau să se pornească procedura sau să se dea satisfacție lui Medacovici. Primul ministru răspunde că afacerea încă n'a fost anunțată camerii magnaților, al cărui membru e Medacovici și astfel nu poate face încă nici un pas în această chestie.

Un raid aerian prin munți. Din București se anunță: Liga Aeriană a întreprins Luni un nou raid aerian cu o escadrilă de 6 Bleriot-uri de 80 H. P., conduse de dnii căpitani Jean Capșa. C. Fotescu, Alex. Sturdza, sublocotenentii Mihăilescu, Savu și plutonierul Vacas, fiecare cu câte un ofițer-observator ca pasager. Itinerarul a fost: Ploiești—Vălenii de munte — Câmpina, peste munți și înapoi la București. Din cauza motoarelor vechi, doi dintre aviatori, dnii sublocotenenti Savu și Mihăilescu n'au atins Vălenii, primul rămânând la Ploiești, al doilea la Teleajen. Ceilalți patru au aterisat la Vălenii de Munte la orele 6.45 minute. După un popas de o jumătate de oră, cele patru pasări și-au reluat sborul peste munți spre Câmpina. Trecând, cu numeroase surprize aduse de atmosferă și de curenți, peste văi adânci și munți înalți, pe la orele 8 cei patru aviatori evoluau deasupra Câmpinei, aterisind în condiții bune.

Tetanosul în războiul actual. Una din caracteristicile războiului actual este și marea mulțime de cazuri de tetanos ce se întâlnește printre răniți; numărul lor nu a fost așa de ridicat nici în cele mai sângeroase răboaie din veacurile trecute.

Din toate părțile dirigințele serviciilor sanitare semnalează pericolul acesta, și dacă judecăm după comunicările Academiei de științe din Paris, mai cu seamă în rândurile Germanilor, în câteva săptămâni, cazurile de tetanos au trecut peste mai multe sute.

Cauza se pare că sunt proiectilele moderne, și anume a celor de tun, căci loviturile de pușcă, produc răni netede, fără rupturi, și foarte curate, în care mai nici odată un se află fragmente de vestminte din partea străbătută de proiectil.

Asta face că răni chiar foarte grave se tămăduesc repede și dau emoragii neînsemnate, chiar când ating organe importante. Nu tot așa se întâmplă cu proiectilele de tun.

Șrapnelele se sparg și bucățile lor foarte des pline de pământ produc răni cu multe rupturi, cari se tămăduesc greu. Ele introduc pământ în rană, și germenii tetanosului se află mai în totdeauna în pământ; rezultatul este că rănilor acestora foarte des infectate dau tetanosul.

Pericolul este cu atât mai mare cu cât natura războiului modern și abundența proiectilelor aruncate face imposibilă apropierea de tranșee, pentru ridicarea răniților. Ei rămân adesea 24 și 48 ore unde au căzut, până să poată primi ajutoare.

E adevărat că există o secoterapie în contra tetanosului, și atât Germania cât și Franța au preparat enorme cantități de serum antitetonic. Dar serul lucrează dacă se administrează foarte repede, când otrăvurile fabricate de bacilii tetanogeni sunt încă nefixate în celule. După ce s'a făcut această fixare și s'au manifestat primele simptome de tetanos, serul nu mai e eficient.

Mai există și altă cură eminentă italiană, propusă de Baccelli care consistă în injecții de accid fenic făcute în vine. Această cură reușește adesea și cu tetanosul desvoltat. Uneori se fac amândouă, cura cu serum și aceea a lui Baccelli. Nenorocirea este că nu se poate interveni repede și nu se poate evita numărul mare de pierderi prin tetanos.

În Germania unii doctori au propus ca serul să fie împărțit la combatanții din prima linie, pentru ca chiar la tranșee să se găsească cine să-l poată administra. Numai așa s'ar putea face repede o injecție protectoare de serum rănitului, lăsându-l apoi pe câmp să aștepte ajutoarele.

O divizie de Irlandezi pe câmpul de război din Franța. Din Londra se anunță că șeful irlandez Redmond a declarat că în Mai a plecat din Anglia prima divizie de Irlandezi, care va lupta pe frontul din Franța.

Ghenadiev ministru bulgar la Paris? După cum anunță ziarele din Sofia guvernul bulgar a întrebat ministerul de externe francez, că e oare aplicat a-l primi la Paris pe Ghenadiev, ca reprezentant diplomatic al Bulgariei. Dacă Ghenadiev va fi de fapt numit ministru la Paris, actualul ministru Stanciov va fi numit ministru la Roma, în locul lui Rizov, care va fi trimis în pensiune.

Furgoane pentru băi și desinfectare. Se pare că în războiul actual între alte suferințe soldații au mai fost și napădiți de insecte. Mai cu seamă pe fronturile orientale este o adevărată calamitate. Pentru trupele cari se întorc de pe linia de bătaie, pentru prizonieri, sunt stabilimente speciale cu tot confortul, dar greutatea sunt pentru combatanți. La vest unde rețeaua căilor ferate este mai rară se pot împinge până în apropierea frontului trenuri speciale pentru bae, dar la est toate liniile abia ajung pentru transportul trupelor, al răniților, al aprovizionărilor. În Germania s'a recurs la un tip special de furgoane trase de cai sau remorcate de automobile, și cari conțin o căldare de 2700 de litri ce se umple cu ajutorul unei pompe. Căldarea se încălzește în același mod ca și spălătorile de câmp. Restul furgonului se poate adapta pentru scaldătoare și vestiare. În timpul transportului locul destinat vestiarului este prevăzută în cel rezervat pentru băi. Vestiarul este prevăzută cu bănci și cu cuere. Cabinele de băi sunt douăsprezece, câte șase de fiecare parte, despărțite cu perdele. Preparațiunea furgonului pentru băi se face în cinci minute.

Este și un local pentru desinfectarea îmbrăcămintei. Cămara pentru cărbuni se află sub cabine. Mașina de încălzit este demontabilă pentru ca să ocupe mai puțin loc.

Armata romană. În admirabila mașină de război pe care Romanii și-o alcătuiră pentru ca să cucerească lumea, serviciile administrative aveau o largă parte. Armata pe câmpul de luptă era urmată de quastores argentarum, cari dirijau serviciile ajutate de locotenenti, consilieri, scriitori și agenți inferiori executivi. Ei aveau sarcina banilor cu cari se făcea războiul, se îngrijeau de aprovizionare, împărțeau la soldați hrana și solda și supravegheau împărțirea prăzei.

Neapărat, ofițerul de administrație roman era ajutat mult de frugalitatea legionarului, care se hrănea numai cu grâu măcinat cu rășnița ce fiecare decurie ducea după sine, și fiert și cu o rațiune de carne de porc sărată. Mai târziu, soldatul transforma grăul în făină și făcea niște turtă pe cari le cocea pe cărămizi încălzite. Fiecare soldat își primea provizia de grâu pe o lună sau pe cincisprezece zile, calculată a 815 grame pe zi. Acest grâu îl purta într'un sac de piele, folliculum, atârnat de un baston.

Fiecare soldat mai primea într'o ceașcă de lemn rațiunea de oțet sau de vin, ca la cincizeci centilitri pe zi. Mâncările erau două: prandium la amiază: galită și ciorbă de grâu, și coena, seara: ciorbă de grâu și carne. Cât despre soldă: fantasinul avea aproape 27 de centime, din moneda noastră, pe zi; soldatul de cavalerie 82 centime; centurionul de infanterie 55; decurionul de cavalerie 1.64; tribunul legiunilor de infanterie 1.24; prefectii de cavalerie 3.28.

Rândunelele. După „Excelsior”: Printre sfărâmurile unui sat care suferise mult de pe urma bombardărilor, se odihnea o companie ce se retrăsese acolo din tranșeele de prima linie.

Într'o dimineață, un soldat zărește la orizont câteva rândunele, pe cari nu le pierdu din vedere, vesel că poate urmări cu ochii vioalele păsărele, prevestitoare a primăverii.

Erau șase; de sigur, trei perechi tovarășe de călătorie, cari se desprinseseră din cârdul cel mare, îndreptându-se spre sat, spre satul lor, unde își știau clădite cuiburile.

Ele făcură mai întâi câteva tururi în înălțime, apoi coborâră aproape de ruine, deasupra cărora începură să zboare în cercuri line plecându-și capul și cercetând cu privirile lor atente, tot ce vedeau.

Sborul lor era obosit și nehotărât: desigur că ele resimțeau durerea tristă de a-și fi pierdut patria, cuibușoarele lor scumpe, fără ca să știe cum și pentru ce. Multă vreme ele au sburat așa până ce se așezară toate pe o ruină și începură a ciripi trist, privind mereu în jurul lor; apoi se rotiră din nou câtăva vreme deasupra ruinelor pentru a spune ultimul adio acestui colțisor iubit de ele, și în fine își luară sborul spre nord, spre exilul nemilos și nemeritat!

Sentința în procesul revoltei militare dela Belogratic (Bulgaria). Se anunță din Rusciuk: După desbateri furtunoase de 3 săptămâni, consiliul de război al corpului de armată de aci, prezidat de locotenent-colonel Hadji Dimieff, a pronunțat următoarea sentință în mult sgomotosul proces al revoltei militare dela Belogratic (1913) și care după cum se știe, a costat viața colonelului Penef și a căpitanului Vacavcieff.

Au fost condamnați plutonierii și subofițerii: Cervancoff la câte 15 ani închisoare de celulă și întineric, Curcoff, Eneff, Veletaff, Ruseff și Hristoff la câte 12 ani; Petco Tanef la 11 ani; Raiciu Draganoff și Gh. Marceff la 10 ani; Nicola Dimoff și Stanciu Teodoroff la 9 ani; Ganciu Jelescoff, Sabe Ostreff și St. Serbinoff la câte 6 ani.

Ceilalți acuzați au fost achitați, unii bucurându-se de amnestie, iar alții fiind găsiți nevinovați de faptele pentru cari fuseseră dați judecării.

Sentința a fost dată cu drept de recurs în termen de 24 ore.

Mladin osândit la 5 ani temniță. După cum se anunță din Oradea-mare, Curtea cu jurați l-a osândit pe Nicolae Mladin, după o desbatere de 10 zile, la 5 ani temniță grea, și tot pe atâta vreme la pierderea drepturilor civile, socotindu-i-se în pedeapsă 1 an și 2 luni cât a stat în arest preventiv. Apărătorul lui Mladin, Dr. Gábor Medvigy a dat apel de anulare.

Amănuntele procesului Hámori—Mladin din anul trecut de sigur sunt încă în memorie cetitorilor noștri fiindcă procesul s'a desbătut în fața curții cu jur. din Arad, a fost anulat verdictul juraților și s'a delegat pentru o nouă desbatere curtea cu jurați din Oradea-mare. Cârciumarul Mladin din Curtici, după cum se știe fusese corțelul deputatului guvernamental Hámori, mare proprietar, din aceeași comună, și după ce ajunsese la sapă de lemn împușcase în 29 Decembrie 1913, în coridorul primăriei asupra patronului său, pe care-l privea de cauzatorul ruinei sale materiale.

Amunț. Cetim în „Tel. Rom.”: Deoarece prin ordinul P. V. Consistor arhidecezan din 25 Aprilie Nr. 4188 școl. pe baza rescriptului Exc. S. dlui ministru de culte și instrucțiune publică din 4 Maiu a. c. 47169 examenele de clasă cu elevii din cursurile I, II și III, precum și examenele de calificare învățătoarească de curs cu elevii din cursurile II și III din secțiunea pedagogică a seminarului arhidecezan „Andreian” sunt a se ține în acest an până la finea lunii Maiu st. n. a. c., și deoarece candidații admiși a depunerea examenelor de pe aceste cursuri pe cale privată au să presteze examenele în rând cu elevii ordinari, pe această cale li se aduce la cunoștință celor interesați, ca cel mult până Marti, în 5/18 Maiu a. c. să se prezinte la direcțiunea institutului. Sibiu, 28 Aprilie 1915. Direcțiunea.

Serbare comemorativă. Împăratul Wilhelm a hotărât, ca în 21 Octombrie să se comemoreze activitatea de 500 ani de domnie a casei Hohenzollern. Camera din Berlin făcuse adeca Hohenzollernilor jurământul de credință în 21 Octombrie 1415. Serbarea are să se mărginească la festivități școlare în 21 Oct. și la o festivitate bisericască în Dumineca următoare din 24 Octombrie. Amănuntele serbării comemorative se vor stabili conform împrejurărilor de pe atunci.

Ultima oră.

REGELE ITALIEI A INCREDINTAT PE D. MARCORA CU FORMAREA CABINETULUI.

Roma. — Agenția Stefani anunță: M. S. regele Victor Emanuel al Italiei a incredintat pe d. Marcora, președinte al camerei, cu formarea noului cabinet. Măine d. Marcora va răspunde dacă primește ori nu această incredințare a regelui. Președintele Camerei a conferit cu dnii Salandra și Giolitti, apoi s'a prezentat la rege pentru ca să-i raporteze despre rezultatul întrevederilor.

TRUPELE NOASTRE ÎN JAROSLAU.

Budapesta. — Dela cartierul presei se anunță că trupele austro-ungare au intrat azi în Jaroslau și în orașele de importanță strategică Lezajsk și Rudnik, cari se găsesc spre nord, de partea stângă a râului San. Trupele austro-ungare se găsesc de partea dreaptă a acestui râu în fața fortificațiilor anterioare ale Przemyslului.

NU SUNT MOTIVE DE OPTIMISM EXAGERAT.

Berlin. — Lui „Lokalanzeiger” i se comunică: Comentariile relativ la criza italiană impun rezerve, deoarece nu există motive de optimism exagerat. Intervenționistii pot strica situația ameliorată.

Roma. — Agenția Stefani anunță: D. Salandra a lansat prefectilor din țară un ordin în care îi autorizează să apere cu ajutorul armatei siguranța publică.

RUȘII AU DEBARCAT TRUPE LA INIADA (TURCIA)?

Sofia. — Ziarul „Utro” publică în nrul său dela 26 Aprilie v. o telegramă din Burgas anunțând, că la Iniada, la vre-o 10 klm. de frontiera bulgară, Rușii procedează la debarcare de trupe. Aceeaș telegramă anunță că se aude o violentă canonadă pe Marea Neagră. Agenția otomană „Milli” este autorizată să declare în modul cel mai hotărât că știrea numitului ziar e o mistificație, deoarece nici un soldat rus nu a fost debarcat pe malul Mării Negre.

Kenjiro Tokutomi.

Până la moarte...

Roman japonez.

Tradus în românește de: P. Robescu.

(Urmare) (19)

II.

In casa Yamaki.

Hyozo Yamaki avea în Schiba o moșioară care se întindea dela șoseaua Sakuraga până la poalele dealului Nishinokobudo. Un lac mic, înconjurat de stânci, dădea parcului un aspect aproape sălbatec; alee șerpuiău pe coline și prin ogrăzi; poduri subțiri erau aruncate peste pârăul ce curgea între maluri verzi. Arțari, brazi, cireși și boschete de bambus se vedeau ici-colo; din când în când se vedea câte o colană pentru felinare și cupola plină de arabescuri fantastice a templului lui Inari. Într-un colț retras, se ascundea un pavilion frumos, ca și cum ar fi vrut să surprinză pe vizitatorul care venea. Ar părea ciudat, cum un parc așa de frumos, să fie închis de niște ziduri cari pe dinafară aveau o aparență așa de modestă. Însă pe locul acela, Yamaki își construise castelele sale... nu numai în sens figurat, dar și în sens practic, cari cer o cheltuială de mai multe mii de dolari... strânși în or și ce chip.

De puțin timp sunase patru de după amiază, și începuse să se auză croncănitul de seară al corbilor. Un om, îmbrăcat în costum național japonez, eși din pavilion și apucă pe o cărare care ducea pe o colină. Era Takeo, care ascultând de sfaturile mamei sale, primise să vie la masă la Yamaki și acum se simțea obosit de petrecerea aceia, cu lume necunoscută și gălăgioasă cu care era silit să stea de vorbă, cu toate că-i era așa de indiferentă ca și saké-ul fără gust, pe care îl beuse fără poftă.

Yamaki, prevăzător cum era, ca să nu li se urască oaspeților, luase dispozițiuni ca la fiecare ducea pe o colină luminată de ultimele raze ale soarelui ce apunea. Era Takeo, care ascultând de sfaturile mamei sale, primise să vie la rândul la niște copii, cari trebuiau să joace și să cânte, iar în urmă, oaspeții trebuiau să ia și ei parte la joc. De câtă-va vreme, Takeo vroia să plece, deoarece lucrurile aceste vulgare îl plictiseau, dar Yamaki nu l'a lăsat cu nici un chip. Afară de asta, Chijiwa nu venise încă, și Takeo simțea acum mai mult ca ori când, nevoia ca să vorbească cu el.

Câteva zile după ce socrul său îi spusese ce auzise de Chijiwa, lui Takeo i se prezentă un necunoscut, cu o geantă de piele de crocodil după gât, și-i spuse că a venit ca să încaseze o poliță de 3000 de yen iscălită de Yasuhiko Chijiwa și girată cu numele lui Takeo Kawashima. Sub isclălitura girului era pusă pecetia lui Takeo. Necunoscutul spuse că cu toate că

polița expirase de mai multe zile, totuși debitorul nu se prezentase ca s'o plătească, ba plecase fără să lase urme, astfel că, cu multă părere de rău, a fost silit să se prezinte celui ce o girase, ca să fie plătită. Polița era în toată regula, iscălitura părea autentică, și scrisoarea ce necunoscutul a arătat, era fără urme de îndoială scrisă de mâna lui Chijiwa. Surprins, Takeo vru să clarifice afacerea, și a aflat că nici mama sa, și nici agentul Tazaki, nu împunterniciseră pe Chijiwa să se servească de sigilul lui Takeo. Faptul acesta, legat cu ceia ce se spunea pe socoteala lui Chijiwa, îl făcu să vadă limpede adevărata stare de lucruri. În aceeași zi, a căutat să se întâlnească cu Chijiwa, dar n'a putut să-l găsească; a primit însă o scrisoare dela vârul său, în care îi da întâlnire în casa Yamaki.

Takeo avea de gând să-i vorbească fără înconjur, și să o isprăvească pentru totdeauna cu dânsul.

Chijiwa întârziase mult.

Takeo, profitând de o ocazie că nimeni nu-l observa, eși din casă și porni pe o alee ce ducea pe o colină, printre două șiruri de bambu. Pe față i se vedea oboseala și indignarea. În vârful colinei era un pavilion ascuns în ederă. Intră și se așeză pe un scaun, cu gândul să se odihnească în mijlocul tăcerii ce durmea acolo. După puțin, pe aleea ce venea din partea cealaltă a colinei auzi niște pași grăbiți și în ușa apărură O-Toyo. Părul ei, pieptănat cu shimada îi acoperea capul; era îmbrăcată cu o roche de crep lila, care forma trei fuste și nedându-și sama de contrastul ce făcea îmbrăcăminte ei elegantă și bogată, cu atitudinea sa vulgară, se opri mândră în fața tânărului. În cruntă ușor din sprâncene și zise ironic:

— Însfârșit!

Takeo, care nu clipise la bubuiturile tunului de calibru 30, tresări văzându-se atacat astfel, și întorcându-i spatele, vru să plece fără să zică nici o vorbă. Fata alergă după el:

— Takeo-san!

— Ce dorești?

— Tata vrea să-ți arăt grădina.

— Dta?... mie?... Mulțumesc, dar te rog să nu te deranjezi.

— Însă....

— Te rog să mă lași... prefer să rămân singur.

Un refuz așa de categoric, ar fi învins pe cea mai desăvârșită seducătoare, dar Toyo nu vrea să piarză ocazia, cu nici un preț.

— Nu știi de ce vrei să fugi de mine...

Takeo nu răspunse.

Zece ani mai înainte, pe când baronul Kawashima era prefect și Yamaki slujbaş sub dânsul, Takeo se întâlnea des cu mica Toyo și dese ori o năcăja sau o ciupea, cum fac băieții cu fetele când sunt mici; uneori o făcea să plângă, dar în fond nu o ura. Toyo, în inima sa, păstrase de pe atunci o dragoste pentru băiatul care o năcăjea, și care acum se făcuse bărbat și avea titlul de baron. Oricât ar fi fost de nebagător în samă, Takeo gichise ce se petrecea în inima fetei și era cu multă băgare de seamă ori de câte ori se întâlnea cu dânsa în casa Yamaki. Azi însă, a fost surprins ca într-o cursă.

După un răstimp, Takeo zise:

— Fug de dta? Nu am nici un motiv să fug... Mă duc unde îmi place, iată totul.

— Ești arogant.

Takeo își dădu sama de situația ridicolă în care se găsea și vru să plece, dar nu isbuti; dânsul era în mâinile fetei care-l persecuta. Ii veni o idee și zise:

— Chijiwa n'a venit încă? Te rog, O-Toyo-san, vezi dacă a sosit.

— Chijiwa n'o să vie decât pe înserate.

— Vine des la voi?

— Da, des. Chiar și ieri a fost aici și a vorbit mult cu tata.

— Da?... Poate că o fi venit. Te rog să te duci să vezi.

— Nu mă duc.

— Pentru ce?

— Pentru că dta vrei să te scapi de mine. Cu toate că d-ta nu vei fi având nici o simpatie pentru mine și cu toate că pe Nami-ko o găsești foarte frumoasă, totuși, din partea d-tale nu este frumos să mă respingi astfel...

(Va urma).

POSTA ADMINISTRATIEI.

Teodor Mișcoiu, Seleuș. Am primit 14 cor. în abonament până la 31 Mai a. c.
Ambrosiu Papp, Tönköd. Am primit 17.60 cor. în abonament până la 30 Iunie 1915.
Daniil Șandru, Gergelyfája. Am primit 7 cor. în abonament până la 30 Iunie a. c.
Nicolae Ticăci, Oláhujfalu. Am primit 8 cor. în abonament până la 30 Iunie a. c.
Trăilă Pigli, Bucovăț. Am primit 4.80 cor. în abonament până la 30 Iunie a. c.
Nicolae Radici, Jurjova. Am primit 15 cor. în abonament până la 12 Iulie a. c.
Gavril Selegianu, Timișoara. Am primit 7 cor. în abonament până la 30 Iunie a. c.
Const. Vasii, Jădani. Am primit 2.40 cor. în abonament pe luna Mai a. c.

Redactor responsabil: Constantin Savu

Anunț.

IN FARMACIA mea din Gyulafehérvár află aplicare momentană un magister sau un coleg fără diplomă. Salar 220—260 cor. Condițiuni favorabile.

VIRGIL VLAD,
farmacist.

Avis.

Aduc la cunoștință că din 1 Mai a. c. mi-am strămutat

cancelaria advocațională

în Cetate, strada Rudolf (Rezső utca) Nr. 1.

Dr. Petru Preda,
advocat.

Timișoara (Temesvár).

La Librăria Concordia Arad, se află de vânzare propise (corecte) pentru examene. Suta bucăți costă Cor. 1.20. Pentru porto să se adauge 30 fileri, recomandat 55 fileri.

In atențiunea negustorilor!

Acoperirea trebuințelor de ciocoladă și zaharicale pentru prăjuri de fabrică. :: ::
In depozit: Kugler, Heller, Túrth și Manner. :: ::

GÁBOR MIKLÓS Arad,
Piața Andrássy, colțul Salacz utca
Telefon 1059. Telefon 1059.
(Ca 2270)

LA „LIBRĂRIA CONCORDIA”

ARAD, STRADA DEĂK FERENC NUMĂRUL 20

SE AFLĂ DE VÂNZARE CĂRȚI DE RUGĂCIUNI, BISERICESTI, LITERARE, POPULARE ETC.

Al. Ciura. »In războiu«	1—
Henrik Sienkiewicz. »Prin foc și sabie«. Roman în 4 volume	5.75
Henrik Sienkiewicz. »Potopul«. Roman în 4 volume	8.50
Henrik Sienkiewicz. »Prinsoarea«. (Judecata lui Jupiter)	—20
Ioan Agârbiceanu. »Arhangheli«. Roman din viața românilor ardeleni	3—
Ioan Agârbiceanu. »Schite și povestiri«	2—
Ion Dragoslav. »Volintirii«	1.80
Delavrancea. »Viforul«. Dramă în 4 acte	2.50
D. D. Pătrășcanu. »Timotheu Mucenicul«	2—
I. Irimescu — Căndești. »Pe drumurile cadrlaterului«. Impresii și note	1.50
Haralamb G. Lecca. »Dincolo«. Din Du- năre în Balcani	1—
Goethe. »Faust«. Tragedie. Traducere în versuri de Ion Gorun	1—
Ion Gorun. »Robinson în țara Românească« Povestire din zilele noastre	1—
G. Rotică. »Poezii«	2—
George Coșbuc. »Războiul nostru pentru neamul nostru«	—95
George Coșbuc. »Crestomație pentru toții românii«	—90
Becescu Gh. Silvan. »In fața morții«. Nu- vele	1.50
Ioan Adam. »Pe lângă vatră«. Pilde și glume țărănești	1.50
V. Alexandri. »Poezii populare ale româ- nilor«	1.50
Ion Bârseanu. »Dor pustiu«	1.50
Guy de Maupassant. »Povestiri alese« Trad. de M. Sadoveanu	2—
Ion Ciocârlan. »Traiul nostru«	1.50
S. Mehedinți. »Către noua generație«	1.50
M. Sadoveanu. »Floare oșlăvă«. Roman	2—
»Povestiri de seară«	2—
C. Sandu-Aldea. »Ape mari«	2—
Vasilie Pop. »Iubirea e biruitoare«	2—
I. Slavici. »Mara« Roman	2—
Alexandru T. Stamatiad. »Din trâmbițe de aur«. Poeme	2—
N. N. Beldiceanu. »Chilia dragostii«	1.50
Ioan Adam. »Vorbe de clacă«	1.25
Cum să trăim? »Statuti medicale« de Doctorul F. Grünfeld	—50
M. Maeterlinck. »Ciclul morții« Trad. de A. T. Stamatiad	1.25
N. Iorga. »Oameni cari au fost«. Amin- tiri și comemorări	3—
N. Bălcescu. »Istoria românilor sub Mihai Vodă Viteazul«	2—
I. A. Basarabescu. »Vulturii«. Schite și nuvele	1.50
N. Iorga. »Istoria armatei românești Vol I.« Ludovic Dăuș. »Străbunii« Roman	2.50
Ioan Ciocârlan. »Inimă de Mamă«. Schite și nuvele	2—
Björnsterne Björnson. »Synnöve Solbä- kken«. Trad. de N. Ciotori	1.50
D. N. Ciotori. »Calea Robilor« Povestiri	1.50
Octav Minar. »Eminescu în fața justiției«	1—
Natalia Negru. »Mărturisiri«. Nuvele	2—
»Fabola sau biserica din catacombe«	2.50
Constantin I. A. Nottara. »De dincolo de moarte«	3—
R. Rosetti. »Păcatele Sulgerului«	2—
Th. D. Speranția. »Alte anecdote populare« »Anecdote de post«	1.25
M. Lungianu. »Zile senine«. Icoane dela țară	1.50
Mihail Eminescu. »Lumină de lună«. Poezii	2—
Nicolae Filimon. »Ciocoli vechi și noi, sau ce naște din pisică șoareci mânăncă«	1.50
I. L. Caragiale. »Teatru«. Opere complete	2—

I. L. Caragiale. »Momente, schițe, amin- tirii«. Opere complete	2—
Ioan Adam. »Năzuinți«	1.50
N. Petra-Petrescu. »Ilie Marin«. Istorieară pentru tinerime	1.50
Jules Verne. »Cinci săptămâni în balon«. Călătorie de descoperie în Africa de 3 Englezi (Biblioteca pentru toți numeri 494-8). Operă premiată de Academia franceză	1.50
A. de Herz. »Bunicul«. Comedie în 3 acte	2—
Em. Gârleanu. »Cea d'ntâi durere«. Nuvele și schițe. Ediția a II-a întregită	1.80
Delavrancea. »Luceafărul«. Dramă în 5 acte	2.50
Delavrancea. »Liniște. Trubadurul. Stăpâ- nă odată«	2.50
Delavrancea. »Irinele«. Comedie în 3 acte	2.50
P. Locusteanu. »Suntem nebuni«. Schițe umoristice	1.50
Victor Eftimiu. »Achim«. Tragi-comedie în 3 acte	1.25
Ioan Al. de Lemenyi. »Poezii«	1.50
Dr. Ioan Lupaș. »Viața unei mame cre- dincioase«	—30
Dr. Ioan Lupaș. »Spice din istoria noas- tră bisericească«	—30
Zotti Hodoș. »Masa ieftină«. Gătirea mân- cărilor de dulce și de post. Rețete de bucate simple și bune	1.20
St. O. Iosif. »Poezii«	2.50
Conan Doyle. »Duett«. Roman. Tradus de V. Onișor	1.60
Pompiliu Eliade. »Cu privire la Maurice Maeterlinck«	1—
L. Rebreanu. »Frământări«	1.50
Dr. Valeriu Seni. »Critica unei lecții«. In- drumări practice	—60
Anecdote populare, de Fabiu Sanjoanu	—32
Robinson Crusoe, sau aventurile minunate ale unui naufragiat eu 6 chipuri	—70
Țiganiada sau Alexandria țigănească	—80
Alexandria. Viața, faptele și întâmplările lui Alexandru-cel-Mare Macedonean	—60
Din publicațiunile soc. »STEUA« à 20 fil. nrul.	
Nrul.	
2 P. Dulfu. »Folosele învățaturii«	
4 Ioan Hășeganu. »Grădina de legume«	
5 Dr. I. Felix. »Medicul poporului«	
19 George Coșbuc. »Superstițiunile păgubitoare ale poporului nostru«	
20 Viața și faptele lui Antim Ivireanul, metro- politul Ungrovlahiei	
22 Em. Gârleanu. »Amintiri și schițe«	
24 Din legende neamului Hohenzollern, pre- lucrare de St. O. Iosif	
25 Flori și povești de Ioan Dragoslav	
26 Din Bucovina de altă dată, de Ioan Gră- madă	
27 Români de peste Carpați de I. Slavici	
29 Povestea cerului de Victor Anestin	
30 Povestiri de I. Agârbiceanu	
32 Ostașii noștri	
34 Istoria literaturii române moderne de prof. Dr. N. I. Apostolescu	
35 Boalele ochilor și îngrijirea lor de prof. Dr. G. Stănculeanu	
30 Snoave de P. Gârboviceanu și G. I. Chelaru	
37 Viața și faptele lui Andrei Șaguna de Dr. I. Lupaș	
Povești ardelenesti Culese din gura po- porului de Ioan Pop Reteganul 5 vol.	2.50
Povești populare din Bănat Culese din gura poporului de G. Cătană Partea I. și II.	1.10
Calea pocăinței	—40
Traista cu povești istorice	—50
Balade populare Culese din gura popo- rului bănățean	—60
Inimioara, adică floarea poeziei naționale din cei mai buni sciitori români	—60

Căntece religioase, populare și un bun sfat Mintea și norocul, precum și alte 12 po- vești populare	—50
Povestea Codreanului Povestire precum și anecdote, poezii populare și povești	—24
Poezii și cântece populare, din Bănat	—50
164 strigături și uituri, culese din ținutul Zarandului	—24
Cea mai nouă carte de visuri	—32
Istoria lui Arghir și Elena	—30
Dr. I. Iarnik Urban și A. Bârseanu. Doine și strigături din Ardeal. Cu peste 400 pagini	1.30
Păscăle populare	—12
Culegere din cele mai frumoase povești de Ioan Bota	—60
Coriolan Brediceanu. »Peatra credinței«. Istorieară din viața poporului	—50
Coriolan Brediceanu »Fira«. Nuvelă din popor	—24
Roata norocului, sau aflarea dorinței noas- tre	—80
Insula morților	—50
Andrei cel răsfățat	—30
Făt frumos aîn lacrimă. Povestire de Emi- nescu	—20
Năzdrveniile lui Toporăște	—30
Popa care știe carte și Ion Isteful. Povestiri populare	—24
Culegere de diferite cântece	—70
Biblia cea Mare. Sfânta scriptură a vechi- ului și noului testament. Legată. Cu peste 1000 pagini	2—
Tot acesta format mare, cu litere mari, legată	6—
Simbolul credinței, din cuvintele și înțele- sul Sfintei Scripturi de Gh. Joandrea (Aprob. de Ven. Cons. Diecezan)	2.50
Noul așezământ, (noul testament) Legată	1.20
Noul așezământ și psalmii. Legată	1.40
Noul testament și psalmii. Legată	—70
Cartea psalmilor. Legată	—70
Cele 4 Evanghelii Legată	—70
Mântuirea sufletului. Carte de rugăciuni. Legată	—80
Cartea psalmilor tradusă după textul ori- ginal	—10
Sfânta Evanghelie a Dui și Mântuitorul nostru Isus Christos scrisă de Sfântul Ioan	—10
Sfânta Evanghelie a Dui în Mântuitorul nostru Isus Christos scrisă de Sfântul Mateiu	—10
Sfânta Evanghelie a Dui în Mântuitorul nostru Isus Christos scrisă de Sfântul Luca	—10
Carte de rugăciuni pentru folosul și mân- găierea fiecărui creștin întocmită de Iero- diachonul Dănaschin din Sfânta Mănă- stire Sinaia. Legată Cor. 2.50 în piele	5—
Carte de rugăciuni pentru tinerimea evla- vioasă de un prieten al copiilor. Cu mai multe icoane. Legată	—44
Cuvinte folosite și de suflet mântu- itoare. Culese din sfintele scripturi de Sm. Monahul Isaia. Legată	—60
Rugăciuni pentru soldați. Legată	—24
Culegere de cântări bisericești. Legată	—30
Viața prea cuvioasei mamei noastre Ma- riei Egiptence. Legată	—32
Cele cinsprezece suferințe ascunse ale lui Isus Christos	—30
Din minunile Maicei Domnului. Legată	—40
Mântuirea sufletului de vămile văzduhului. Rugăciuni	—16
Zidirea lumii. Cele 12 Vineri	—16
Taina celor 12 Vineri mari și rugăciune pentru vremuri grele. Legată	—20
Povățuitor la împărăția cerurilor	—60
Pentru porto să se adauge de fiecare carte	

10—20—30 fil. Pentru celea trimise sub bandă
(+ nerecomandate) librăria nu ia asupra sa nici
o răspundere. Pentru recomandare să se adauge
separat 25 fil. de pachet (până la 1 kgr.)

RENUMITELE

GHETE TURUL

CONDUC
PRETUTINDENI

„TURUL”

FABRICĂ DE GHETE SOC. PE
ACȚII TIMIȘOARA.Cea mai mare fabrică de ghete
în monarhie.130 sucursale proprii.
Anual se fabrică 900 000 perechi.
1200 muncitori și impiegati.Magazin sucursală:
în ARAD.în Palatul Minorităților
bulev. Andrassy nr. 13.

VINURI

vechi și noi de vândut.

Adresați-vă cu toată încrederea la proprie-
tarul de vii din Șiria (Világos) Petru Benea,
căci Vă trimite numai vinuri bune, curate și pe
lângă prețurile cele mai moderate.

Vinuri vechi din anul 1911 — 1912

Vin alb — — — —84 —72

Rizling — — — —86 —74

Roșu de Miniș — — — 160 120

Carbenet — — — 140 —

Vinuri vechi și nou din anul 1914.

Vin alb — — — —68 —58

Rizling — — — —70 —60

Šiller — — — —74 —64

Rachuri.

Rachiu de treve — — — 220

Rachiu de treve specialitate — 260

Expediez la dorință în sticle și în canti-
tate mai mică vin.Vinul se expediază cu rambursă dela 50
litri în sus sub îngrijirea mea proprie.

Vase dau împrumut pe timp de două luni.

Pentru Calitatea vinului garantez.

Nr. 947

Petru Benea

propr. și neg. de vinuri
Világos (Arad m).SALON-cremă 1 cor. 30 fil.
-pudră 1 „ 30 „
-săpun 1 „ —
-manicūr 65 fil.Comandele din provincie se expe-
diă zilnic în mod prompt. ::

Farmacia la „Sf. Francisc”

Budapesta, bulevardul Űllői nrul 56.

(E 2375)

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARA.

1914.
19 Aprilie

155 864 433
—
212 506 433
765 926
185 448 636
45 553 599
11 924 059
—
11 972 174
16 862 377
4 045 281
6 719 670
1 046 390
1 203 826
122 535 237
—
133 615 100
17 274 499
21 331 363
7 698 152

800 502 722

12 000 000

36 989 408

5 383 298

420 937 610

3 634 464

9 561 717

256 150 337

55 845 888

800 502 722

ACTIV

157 697 155	aur (monete)
12 610 000	„ (depozitat)
140 000	„ (lingouri)
71 144 991	trate și disponibil consolid. ca aur
—	Argint și diverse monede
—	Efecte scontate
24 658 600	Impr. pe ef. publice
43 882 600	Impr. pe ef. publ. în ct. crt.
20 894 999	22 987 601 din care nu s'au ridicat lei
26 496 588	24 000 812
—	Imprum. Statului de 15 milioane fără dobândă (1901)
—	in cnt crt pe bonuri de tezaur 4% aur (1914)
—	Efectele Capitalului social
—	Efectele fondului de rezervă
—	„ amort. imobil. mobil. și mașinilor
—	Imobile
—	Mobilier și mașini de imprimerie
—	Cheltuieli de Administrație
—	Efecte și alte valori în păstrare
—	Bonuri de tezaur 4% aur în gaj p. Imprum. Statului
—	Efecte în gaj și în păstrare provizorie
—	Conturi curente
—	Conturi de valori
—	Conturi diverse

PASIV

12 000 000	Capital
39 500 365	Fond de rezervă
5 740 096	Fondul amort. imobil. mobil. și mașinilor
621 539 970	Bilete de bancă în circulație
4 790 772	Dobânzi și beneficii diverse
57 323 658	Conturi curente și recipise la vedere
493 205 705	Efecte și alte valori de restituit
66 494 933	Conturi diverse

Taxa: Scont 6%, Dobândă 7%.

1915.

11 Aprilie 18 Aprilie

239 986 146	241 592 146
726 527	723 582
226 034 571	225 028 459
51 889 469	52 463 912
11 273 958	11 273 958
160 617 967	165 617 967
11 545 075	11 493 075
16 523 277	16 501 277
3 970 781	3 968 281
6 734 109	6 734 109
1 096 656	1 096 656
925 252	1 110 317
128 832 141	129 178 241
200 000 000	200 000 000
164 373 564	164 169 014
23 269 479	22 080 856
22 035 681	22 530 624
30 760 846	29 865 625
1 300 595 499	1 305 428 099

12 000 000

39 500 365

5 740 096

621 539 970

4 790 772

57 323 658

493 205 705

66 494 933

1 300 595 499

Cea mai bună apă de dinți premiată la mai multe
expoziții internaționale cu cele mai mari distincții.

500 cor.

plătesc aceuia care după întrebuințarea

apei de dinți BARTILLAS

— o sticlă 80 fil. — mai are durere

: de dinți sau miroasă gura. :

Ed. Bartilla-Winkler's Nachf.

L. PLAN

Wien, X. Goethegasse 7.

Se poate cumpăra în toate apotecile și drogheriile. Să se ceară
pronunțat Apă de dinți Bartilla; pentru denunțările falsifica-
rilor plătesc onorar bun. În comunele în care nu se poate căpa-
ta această apă trimit franco 7 sticle penfru prețul 5 cor. 80 fil.Pictură pe sticlă
și atelier mozaic

pentru biserici și alte feluri de clădiri.

Adjustare cu sticlă decorativă în stil ANTIC și
MODERN în cadrul de ARAMĂ și PLUMB, cu

prețuri convenabile execută

RUHR és SPITZ

Budapest, VIII., Liliom-u. 28 sz.

Proiecte și prospecte gratis.

(Ru 1929—60).